

misk Balance, thi ellers maa Dækningen bæres af Statskassen, og denne har saa vist vanskeligt nok med at finde Dækning for alle de andre Udgifter. Til vore store Statsinstitutioner synes jeg, vi dog maa stille den Fordring, at de skal kunne bære sig selv. Vi ser i disse Dage, at der er ved at komme Balance paa Postvæsenets Omraade, og jeg vil haabe, at der ogsaa i en nær Fremtid maa kunne naas nogenlunde Balance paa Statsbanernes Omraade. Lovforslaget søger da at nedsætte de høje Takster, man under Krigskonjunkturerne er kommet op paa, men som man efter min Mening kom alt for sent ind paa, fordi de store Indtægter var gaaet væsentlig ned, inden de høje Takster kom; derved er dog intet at gøre, det nytter ikke at strides om dette. Spørgsmaalet er blot, hvorledes man nu kan skaffe nogenlunde Balance, og i saa Henseende tror jeg, Ministeren har Ret, naar han siger, at vi skal faa Taksterne saa meget ned, som det er muligt, men vi maa ikke løbe større Risiko, end det er forsvarligt for den økonomiske Balance, der skal tilvejebringes.

Jeg haaber, det maa lykkes at faa Lovforslaget ophøjet til Lov i alt væsentligt i den foreliggende Skikkelse, hvortil de forskellige Sider indenfor Jernbaneraadet har sluttet sig ud fra den Betragtning, at det er det, der kan naas paa en forsvarlig økonomisk Maade. Intet vilde være behageligere, og sikkert allermost for den højtærede Minister for offentlige Arbejder, end om man kunde have sagt: Nu gaar vi langt ned med Taksterne. Der er jo Mennesker, der har den Opfattelse, at jo længere vi gaar ned i den Henseende, des bedre vilde Statsbanerne kunne betale sig. Jeg tror ikke derpaa. Lige fra 1896 til nu har vi maattet bevæge os op ad, skønt der altid har været talt om, at Statsbanetaksterne maatte af kulturelle Hensyn bringes saa langt ned som muligt. Siden 1896 er Taksterne gaaet op, hver eneste Gang vi har haft en Takstlov til Behandling, og for saa vidt betyde ogsaa den Takstlov, vi her har til Behandling, en Opgang, selv om den bringer en Nedgang fra de Forhøjelser paa 20, 30, 50 pCt., som de enkelte Takstlove under Krigskonjunkturerne har paaført os.

Inden jeg slutter, vil jeg blot gøre en Bemærkning overfor den Betragtning, at den Godtgørelse paa 30 pCt., vi har faaet med Hensyn til Forsendelse af Tørv, Halm og andre Varer, kan vi ikke klare os med. Lettelsen er dog indtil 1924 større end de Takstlættelser, andre Varer faar. Men det

er et Omraade, der kan drøftes i det kommende Udvalg, og et Omraade, hvor den højtærede Minister sikkert ogsaa vil være villig til at give de fornødne Oplysninger og være med til at søge at lempe paa Omraader, hvor man finder det nødvendigt.

Jeg skal med disse Ord anbefale Lovforslaget til velvillig Behandling, og jeg tror, det vilde være gavnligt, om det kunde blive en forholdsvis hurtig Behandling, fordi jeg ikke kan skønne rettere end, at en saadan gennemgribende Takstforandring vil give Administrationen et ret betydeligt Arbejde inden Lovens hele og fulde Genneførelse i Praksis.

Friis-Skotte: Paa mit Partis Vegne kan jeg kun udtale min Tilfredshed over, at den højtærede Minister nu er kommet til den samme Opfattelse, som jeg hævdede sidste Foraar, nemlig at der i Statsbanernes store Underskud laa en Opfordring til ved en Nedsættelse af de høje Takster at søge en større Trafik oparbejdet. Den højtærede Minister var nemlig den Gang af den diametralt modsatte Opfattelse, idet Ministeren som Svar paa min Opfordring til at foreslaa Takstnedsættelser for Statsbanerne og Postvæsenet erklærede — det staaer Sp. 3679 i Rigsdagstidenden — at først „naar den Tid en Gang kommer, da disse Institutioner bliver i høj Grad rentable, er Tiden kommet til at gaa ned med Taksterne, men heller ikke før“. Jeg glæder mig over Omvendelsen, om den end efter min Mening kommer senere, end heldigt var. Jeg haaber, at Ministeren saa til Gengæld vil være forhandlingsvenlig overfor saadanne Ændringsforslag, der gør Lovforslaget bedre skikket til at opfylde sin Mission, nemlig at billiggøre Produktionen, Omsætningen og Varernes Fordeling og samtidig oparbejde en forøget Trafik. Efter det Kendskab, jeg har til Forholdene, er det min Opfattelse, at Trafikken fra sin nuværende Højde vil kunne stige med indtil 25 pCt., uden at det vil medføre anden væsentlig Merudgift end et øget Kulforbrug.

De foreslaaede Takstnedsættelser gaar i det væsentlige ud paa følgende: For Stykgodsets Vedkommende en Nedsættelse af 25 pCt., hvad der vil bringe Stykgodstaksterne, der i Øjeblikket ligger mellem 2 $\frac{1}{2}$ og 3 Gange den Højde, de havde før Krigen, ned til omkring det dobbelte af Taksterne før Krigen. For Vognladningsgodset foreslaas der derimod kun en Nedsættelse af 12 $\frac{1}{2}$ pCt. Disse Takster ligger i Øjeblikket 3 Gange saa højt som før